

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. April 2021.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Ett nyhetsbrev skickas en gång/vecka till prenumeranter. Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbreven på: <https://ki.se/lime/etik-i-praktiken> Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Se fler nyheter på Smer BIOETIKNYTT: <http://www.smer.se/>

Vecka 17

Why India's Covid crisis matters to the whole world. <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-56907007>

P1. God morgon världen. Här tackar en av tre nej till Astra Zenecas vaccin. <https://sverigesradio.se/artikel/har-tackar-en-av-tre-nej-till-astra-zenecas-vaccin>

Endast Astra Zeneca till personer över 65 år. <https://www.dn.se/sthlm/endast-astra-zeneca-till-personer-over-65-ar-fragor-och-svar-om-nya-given-i-stockholm/>
<https://www.sll.se/verksamhet/halsa-och-varld/nyheter-vaccin-covid-19/2021/04/personer-over-65-ar-erbjuds-astrazeneca/>

Region Stockholm inleder vaccinering av personer som lever i socialt utsatta situationer.
<https://www.sll.se/verksamhet/halsa-och-varld/nyheter-vaccin-covid-19/2021/04/region-stockholm-inleder-vaccinering-av-personer-som-lever-i-socialt-utsatta-situationer/>

Läkarförbundet bör kräva utredning om frivillig dödshjälp.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2021/04/lakarforbundet-bor-krava-utredning-om-frivillig-dodshjalp/>

Dödshjälp får inte vara läkares sätt att hantera lidande.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2021/04/dodshjalp-far-inte-vara-lakares-satt-att-hantera-lidande/>

Är äldreomsorgslyftet bara ett spel för galleriet? En opinionstext av forskarna Linda Johansson, Therese Bielsten och Lena Östlund
Institutet för gerontologi, Jönköping University.

<https://www.dagenssamhalle.se/opinion/debatt/forskare-ar-aldreomsorgslyftet-bara-ett-spel-for-galleriet/>

Justitiedepartementet har i dag fattat beslut om att ge en utredare i uppdrag att analysera förutsättningarna för medier och allmänhet att granska statens och kommunernas hantering av covid-19-pandemin. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/04/mediernas-forutsattningar-att-granska-hanteringen-av-pandemin-kartlaggs/>

Press freedom: how governments are using COVID as an excuse to crack down on the public's right to know. Sara Torsner, Jackie Harrison University of Sheffield. <https://theconversation.com/press-freedom-how-governments-are-using-covid-as-an-excuse-to-crack-down-on-the-publics-right-to-know-159298>

<https://rsf.org/en/2021-world-press-freedom-index-journalism-vaccine-against-disinformation-blocked-more-130-countries>

'Strategic lies': deliberate untruths used as a political tactic – new study. Ivor Gaber. University of Sussex.

<https://theconversation.com/strategic-lies-deliberate-untruths-used-as-a-political-tactic-new-study-159723>

Lang, R., Benham, J.L., Atabati, O. et al. *Attitudes, behaviours and barriers to public health measures for COVID-19: a survey to inform public health messaging.* BMC Public Health 21, 765 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12889-021-10790-0>

Exhortations to Trust Biomedical Experts: What's Missing? Inmaculada de Melo-Martín professor of medical ethics in medicine at Weill-Cornell Medical College and a Hastings Center fellow. <https://www.thehastingscenter.org/exhortations-to-trust-biomedical-experts-whats-missing/>

Cornelius Ewuoso, Susan Hall & Kris Dierickx (2021) *How do healthcare professionals respond to ethical challenges regarding information management? A review of empirical studies*. Global Bioethics. 32:1, 67-84, DOI: [10.1080/11287462.2021.1909820](https://doi.org/10.1080/11287462.2021.1909820)

First human-monkey embryos created – a small step towards a huge ethical problem. Julian Savulescu Professor in Biomedical Ethics and César Palacios-González.

<https://theconversation.com/first-human-monkey-embryos-created-a-small-step-towards-a-huge-ethical-problem-159355>

End-of-life care: people should have the option of general anaesthesia as they die. Dominic Wilkinson, Julian Savulescu.

<https://theconversation.com/end-of-life-care-people-should-have-the-option-of-general-anaesthesia-as-they-die-159653>

Ethical Expertise in the NHS. 19th UKCEN Conference Friday 18th June 2021, Virtual Conference on Zoom. <https://ime-uk.org/events-and-news/events/ukcen-19th-annual-conference-ethical-expertise-in-the-nhs/>

Vecka 16

Att tänka fritt är fel. Av Matthew Goodwin University of Kent. <https://www.axess.se/artiklar/att-tank-fritt-ar-fel/>

Wold i stället för vetenskap. Av Lapo Lappin kulturskribent. <https://kvartal.se/artiklar/wold-i-stallet-for-vetenskap/>

Ny rapport. Riksrevisionen. *Myndigheter allt mindre tillgängliga i icke-digitala kanaler*.

<https://www.riksrevisionen.se/om-riksrevisionen/kommunikation-och-media/nyhetsarkiv/2021-04-15-myndigheter-allt-mindre-tillgangliga-i-icke-digitala-kanaler.html>

Skapa full insyn i hur automatiska beslut fattas, skriver ordförandena för Sveriges Ingenjörer Ulrika Lindstrand och för Akademikerförbundet SSR Heike Erkers. <https://www.dagenssamhalle.se/opinion/debatt/sa-kan-tilliten-till-automatiska-beslut-i-den-offentliga-sektorn-oka/>

Konspirationsteorier och covid-19: mekanismerna bakom en snabbväxande samhällsutmaning. Ny studie från MSB.

<https://www.msb.se/sv/aktuellt/nyheter/2021/april/konspirationsteorier-i-fokus-i-ny-studie-fran-msb/>
<https://www.msb.se/contentassets/555542e57381475cb26d6862dc7a543a/msb-studie.pdf>

Socialstyrelsen. *Stöd och utredning vid könsinkongruens hos barn och ungdomar.* Delvis uppdatering av kunskapsstöd, mars 2021.

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2021-3-7302.pdf>

Medicinska diagnoser är inte givna av naturen. Av Mats Reimer. <https://www.dagenssamhalle.se/opinion/gastkronika/mycket-talar-for-att-varden-av-unga-med-konsdysfori-haller-pa-att-nyktra-till/>

Region Skåne kräver skadestånd från vårdcentralen i Bjärred, som portade äldre människor från sjukhusvård.

<https://www.sydsvenskan.se/2021-04-13/praktikertjanst-tvingas-betala-miljoner-for-att-ha-skadat>

Vi måste acceptera sämre sjukvård i detta katastrofläge. Av intensivvårdsläkaren Jakob Ratz Endler. <https://www.dn.se/insandare/vi-maste-acceptera-samre-sjukvard-i-detta-katastroflage/>

Varför införs inte effektiva åtgärder för multisjuka äldre? Av Ali Vahedi och Brynjar Fure.

<https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/varfor-infors-inte-effektiva-atgarder-for-multisjuka-aldre/>

Äldreomsorgen kanske bättre än något annat visar hur vi värderar de äldre i samhället. Här har pandemin blottlagt chockerande förhållanden. Av Elisabeth Precht. <https://kvartal.se/artiklar/det-finns-hopp-for-de-aldre/>

Vaccine access and uptake. Nuffield Council on Bioethics. Policy Briefing. <https://www.nuffieldbioethics.org/publications/vaccine-access-and-uptake>

Beyond “Just Sign Here” – A New Model of Consent for Primary Care. By Marc Tunzi, David Satin, Philip Day.

<https://www.thehastingscenter.org/beyond-just-sign-here-a-new-model-of-consent-for-primary-care/>

Sisk, BA, Keenan, MA, Blazin, LJ, et al. *Don't be afraid to speak up: Communication advice from parents and clinicians of children with cancer*. *Pediatr Blood Cancer*. 2021; <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/pbc.29052>

Vaccinated and Still Isolated: The Ethics of Overprotecting Nursing Home Residents. <https://www.thehastingscenter.org/vaccinated-and-still-isolated-the-ethics-of-overprotecting-nursing-home-residents/>

Desmond, H., Dierickx, K. *Trust and professionalism in science: medical codes as a model for scientific negligence?* *BMC Med Ethics* 22, 45 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12910-021-00610-w>

Vecka 15

Regeringen avser att justera proposition om organdonation. På grund av synpunkter gällande intubation i organbevarande behandling, har regeringen fattat beslut om att dra tillbaka propositionen och återkomma med justerade förslag.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/04/regeringen-avser-att-justera-proposition-om-organdonation/>

Varför dömer Sverige människor för brott – även när de inte helt förstår vad de har gjort eller varför? Vilka konsekvenser får detta världsunika svenska undantag? <https://kvartal.se/artiklar/vp-special-sveriges-varldsunika-syn-pa-psykiskt-sjuka-brottslingar/>

Hektiskt år för ny nämnd som utreder forskningsfusk. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2021/04/hektiskt-ar-for-nya-namnden-for-forskningsfusk/>

Vetenskapsrådet. Ny rapport. *Förutsättningar för kliniska studier under covid-19 pandemin*.

<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2021-04-08-forutsattningar-for-kliniska-studier-under-covid-19-pandemin.html>

Rantala A, Nordh S, Dvorani M, Forsberg A. *The Meaning of Boarding in a Swedish Accident & Emergency Department: A Qualitative Study on Patients' Experiences of Awaiting Admission*. *Healthcare*. 2021; 9(1):66. <https://www.mdpi.com/2227-9032/9/1/66/htm>

“Dignity in dying” legislation fails in France and Latvia. <https://www.bioedge.org/bioethics/dignity-in-dying-legislation-fails-in-france-and-latvia/13758>

France. Comité Consultatif National d’Ethique (CCNE). *Enjeux éthiques soulevés par la vaccination contre la Covid-19*.
<https://www.ccne-ethique.fr/fr/actualites/enjeux-ethiques-soulevés-par-la-vaccination-contre-la-covid-19>
https://www.ccne-ethique.fr/sites/default/files/ccne-cnerer_-_opinion_25.03.21.pdf

Global Vaccine Equity Is Much More Important Than “Vaccine Passports”. By Steven W. Thrasher.
<https://www.scientificamerican.com/article/global-vaccine-equity-is-much-more-important-than-vaccine-passports/>

Känner du en läkare som inspirerar kollegor och studenter med sitt etikarbete? Välkommen att nominera honom till Svenska Läkarsällskapets Hippokratespriset 2021. Senast den 15 maj. Kontakt: Lilian Lindberg lilian.lindberg@sls.se tel. 08- 440 88 93
<https://www.sls.se/etik/hippokratespriset/>

Lime talks. *Stockholm healthcare response to COVID 19: pandemic update and rapid impact research into the organisation and management of pandemic response*. Datum: 6 maj 12.00-13.00.
<https://nyheter.ki.se/lime-talks-stockholm-healthcare-response-to-covid-19-pandemic-update-and-rapid-impact-research-into> Link to zoom: <https://ki-se.zoom.us/j/66526661646>

Summer Course: *Ethics in Dementia Care* (6-9 July 2021). Centre for Biomedical Ethics and Law. KU Leuven.
<https://gbiomed.kuleuven.be/english/research/50000687/50000697/agenda/summer-course-ethics-in-dementia-care-6-9-July-2021>

The WorldEthicForum October 1st to 3rd 2021 Pontresina Switzerland.
<https://www.worldethicforum.com/en/779-2/>

Vecka 14

AMA Journal of Ethics. *Compassionate Uses of Force*. April issue 2021, Volume 23, Number 4: E287-368. *Although the words "compassion" and "force" rarely appear together, this issue investigates what their union could mean for and make possible in the enterprise of health care.* <https://journalofethics.ama-assn.org/issue/compassionate-force>

JO-beslut: Kritik mot Region Skåne för att ha begärt tillgång till patientjournaler från en privat vårdgivare utan att ta hänsyn till vårdgivarens tystnadsplikt. <https://www.jo.se/PageFiles/32485/3286-2019.pdf>

Sjukförsäkringsärenden borde inte hanteras i domstol utan av en annan oberoende instans med medicinsk kompetens och arbetsrehabiliteringskompetens, skriver läkaren Lars Jacobsson. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/patienten-har-inte-en-chans/>

Alla tar ju inte ansvar. Barnombudsmannens årsrapport 2021 om barns utsatthet i pandemin. <https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/publikationer/alla-tar-ju-inte-ansvar.pdf>

Regeringsuppdrag att stärka stödet till barn som anhöriga. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/04/regeringsuppdrag-att-starka-stodet-till-barn-som-anhoriga/>

Vetenskapen behöver fler envisa renhållningsarbetare. Av Mats Reimer. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/vetenskapen-behover-fler-envisa-envisa-renhallningsarbetare-35857>

Snälla chefer och politiker, våga vara mänskliga. Av Sofie Naredi, sjuksköterska på SOS Alarm, Stockholm. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/gastkronika/sag-atminstone-att-det-var-ett-korkat-beslut/>

Mediernas förvanskning av coronakritiken. Av Susanne Dodillet är idéhistoriker och lektor i pedagogik vid Göteborgs universitet. <https://www.dagensarena.se/essa/mediernas-forvanskning-av-coronakritiken/>

Spyros D. Mentzelopoulos et al. *European Resuscitation Council Guidelines 2021: Ethics of resuscitation and end of life decisions*. Resuscitation, Volume 161, 2021. Pages 408-432. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0300957221000708>

What money can't buy: Why we shouldn't pay people to get vaccinated. By Nancy S. Jecker, University of Washington School of Medicine, Department of Bioethics and Humanities. <https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2021/04/04/what-money-cant-buy-why-we-shouldnt-pay-people-to-get-vaccinated/>

'I'm empty.' Pandemic scientists are burning out—and don't see an end in sight. <https://www.sciencemag.org/careers/2021/03/i-m-empty-pandemic-scientists-are-burning-out-and-don-t-see-end-sight>

Too Taboo to Contemplate? Refusing Covid Vaccination for Some People with Dementia. Dena S. Davis professor of bioethics and religion studies at Lehigh University. <https://www.thehastingscenter.org/too-taboo-to-contemplate-refusing-covid-vaccination-for-some-people-with-dementia/>

In darkness, loneliness, Stanford Medicine chaplains bring peace, strength and hope – Scope. <https://scopeblog.stanford.edu/2021/03/31/in-darkness-loneliness-stanford-medicine-chaplains-bring-peace-strength-and-hope/>

Hanna JR, Rapa E, Dalton LJ, et al. *A qualitative study of bereaved relatives' end of life experiences during the COVID-19 pandemic*. *Palliative Medicine*. March 2021. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/02692163211004210>